

L'APUNT

Klimt al Poblenou amb Hofmannsthal

David Castillo

escenari ple d'estímuls. Hugo von Hofmannsthal és considerat un dels representants més importants del *fin de siècle* en llengua alemanya i del Wiener Moderne. La seva família era d'origen aristocràtic amb arrels jueves, italianes, suàbies i austríaques. El 1890, als setze anys, apareixen els seus primers poemes i drames lírics. Als cercles literaris de Viena se'l consi-

gueix entrar als grans escenaris amb les seves reelaboracions de tragèdies antigues inspirades per Nietzsche i Freud (sobretot *Elektra*, *Edip* i també a *Venècia salvada*). El paper de Hofmannsthal en la Viena del seu temps és fonamental perquè resulta difícil entendre la potència de la seva obra fora d'un context on podem trobar les grans figures de les tendències que convergien, els moderns de

Klimt, els simbolistes del poeta Stefan George, amb qui va col·laborar, i els expressionistes. Tot seria extirpat amb l'ascensió dels nacionalsocialistes després del desastre de la Gran Guerra. El Hofmannsthal de l'època de maduresa també es veu impulsat per la preocupació humana i social. *Andreas* és considerat com una obra que toca el cim del seu període més fèrtil i reeixit. Si unim l'extraordinària intensitat poètica al seu teatre —va adaptar Calderón i Sòfocles—, dansa i música —va escriure òpera per a Richard Strauss—, els drames religiosos i polítics, a més del seus volums d'assaig, que tocaven punts de la filosofia, la metafísica i els nous corrents psicològics som davant d'una personalitat cultural única, fins i tot interlocutor del jove Walter Benjamin.

El final el podríem situar perfectament dins d'una de tragèdies gregues que tant va estimar. Hugo von Hofmannsthal moriria prematurament: el 13 de juliol del 1929, el seu fill Franz es va suïcidar. El dia 15, hores després d'assistir al funeral, l'escriptor patiria un vessament cerebral irreversible. ■

Hofmannsthal està considerat com un dels grans exponents de la Viena de finals del XIX

La publicació d'*Andreas* de Hofmannsthal coincideix a Barcelona amb l'experiència de l'exposició dedicada a Klimt a l'antic cinema Ideal del Poblenou. Si volen introduir-se en el reialme dels somnis no s'ho perdin, perquè la immersió en la Viena del canvi de segle és una utada als sentits, gairebé una experiència al·lucinògena. Les diferents sales, des de les més didàctiques fins a les de

realitat virtual i projeccions, són inoblidables. La separació de l'art vuitcentista pel modernisme va fer coincidir Hofmannsthal i Klimt en una Viena irreplicable. Klimt parlava d'amagar la profunditat a la superfície. Era una idea formulada per Hofmannsthal i convertida en ideal per Klimt, que ja viatjava cap als boscos de Kandinski i la psicodèlia com un avançat.

Crònica fira Trapezi 2021

La companyia Psirc dalt de la bicicleta a 'De quan Zeus es va fer vegà', divendres a la tarda ■ JIERK VAN DER MEULEN

El circ més 'punk'

Jordi Bordes

Reus

Fira Trapezi celebra els 25 anys d'història amb la seva habitual emergència. El circ contemporani sempre està al caire de l'abisme. I, des d'aquesta premissa el "no future" punk és un eslògan portat a l'extrem. Avui es fa la darrera jornada d'un festival que ha hagut de batallar amb aforaments del 50%, que ha fugit tant com ha pogut de les aglomeracions al carrer dispersant les actuacions —Mas Iglesias ha substituït les places de darrere del Bartrina o del davant del Bràvium, per exemple— i ha tirat d'agenda de les companyies catalanes. Perquè els confinaments dels últims mesos (i els tancaments dels teatres dels primers mesos) van impedir veure bona part de les estrenes.

Psirc és una de les companyies que han mostrat part del seu treball. Són dos capítols que s'han de llegir com un *work in progress* d'un espectacle que està previst estrenar el 2022. Lluny del circ elegant i d'execució perfecta, aquesta companyia opta per una estètica bruta, de rampoines i d'aparents accidents fortuïts que propicien l'acrobàcia. El primer capítol, *De quan Zeus es va fer vegà*, apunta a un sur-

realisme boig. Aquest Zeus, que té la màgia de ressuscitar les persones, no aconsegueix fer el mateix amb el seu insecte domesticat. Tanta destal no podia fer res de bo. Zeus es fa vegà però, pel que es veu, també acomodador de cinema. A hores d'ara hi ha moltes idees a raig. Contagien les ganes d'actuar i demostren equilibri i força voltant amb una bicicleta acrobàtica o amb els seus números de mà a mà. Però se'ls cola un jove príncep Felip parlant de la recuperació de les cigonyes a la Península que provoca estranyesa i riures. Els codis són molt rudimentaris. Greta Thunberg és l'heroïna i l'advertència "us estem vigilant" acaba tenint eslògan de tornada. Ho veuen des d'un espai que insinua el postapocalipsi. La millor manera d'ensenyar una acció

desordenada a l'escena és depurant-la molt. Ara, és una estètica que domina. Al Trapezi també s'ha vist *Random*, tota una bogeria amb una Vespingo.

El circ congenia molt amb la bogeria. Es pot fer a partir de les disciplines del circ (com el divertit *Trapexic*, amb tota la locució en català d'un artista que fa broma gruixuda de la tradició del circ al Valladolid dels anys vint especulant que el Cirque du Soleil abans d'instal·lar-se al Quebec van fer una residència al Pisuerga). La broma es completa amb malabarisme de maces, claqué, lilit elàstic, però també acrobàcia còmica (de patacada assegurada) fent verticals a les escales o el molí en una barra fixa. Els Rolabola s'han passat de frenada i acaben fent un concert divertit de versions de clàssics del rock amb els acrobates caracteritzats de Tina Turner (bateria i equilibri amb bola de vidre); de Freddie Mercury (portador al mà a mà i un excel·lent número de trapezi i contorsionisme); d'Angus Young d'AC/DC (verticals, malabarisme de boles) i d'un mosso de pista clown que, al final, converteixen en l'home del *tirachinas*, amenaçant-lo de fer-lo volar com si fos l'home bala. A la guitarras, afinen, i salten del rock al heavy sense gaire manies. Ara, el circ, avui, és punk.

Psirc prova dos capítols del seu proper espectacle, jugant amb l'error i una mena d'apocalipsi